

ЛЕГЕНДА ЗА ДОБРУДЖА

Императоръ Константинъ Погонатъ, боленъ и изтощенъ, се качи на своя корабъ и отплува за Месемврия. Стратезитъ и воинитъ, що обсаждаха българското укрепление, се разколебаха. Дивите българи не мърдаха отъ острвите на Дунава. Който се осмѣяваше да ги приближи, падаше прободенъ отъ острите имъ стрели или посъченъ отъ съкира.

— Щомъ императоръ избѣга, — говорѣха грѣцките войници, — ние не можемъ да устоимъ на тия варвари.

— Безупрѣшна е обсадата, — решиха стратезитъ. — Българите ще се държатъ още дълго. Пъкъ и славяните ни нападатъ и грабятъ въ тила.

Войниците възроптаха, а военачалниците се разколебаха. И тръгнаха уплашени задъ къмъ Византия.

Дългата обсада свѣрши.

Затворените възроптаха, а българи като котки се покатираха по рова и запълзваха следъ бѣгълците, поеха на югъ отъ Дунава. Ония, които успѣха да се добератъ до корабите, спасиха живота си, а другите бѣха избити отъ воинствените българи и отъ славяните.

Ханъ Исперихъ поведе ордата си край морето. Населението го посрещаше съ радост и тръгваше съ него да преследва оразните византийци. Безъ бой и препятствия ханъ стигна до Камчия. Разположи станътъ си при Абоба. Укрепи се съ силна крепость и прѣсна народа си между приятелите славяни.

На десетия денъ при ханска шатра доведоха старъ и кротъкъ славянски князъ. Приджаваха го нѣколцина едри воини. Искаше да говори съ хана. Исперихъ го прие съ почести и достоинство. Князътъ каза на хана на българите:

— Моятъ синъ Добрица е водач на славянския народъ, що владѣе земите отъ морето до Дунава. Твоите храбри войски минаха покрай морето. Земите на северъ отъ Вар-

на до голѣмата река те чакатъ. Добрица иска да служи на уменъ и юначенъ ханъ. Нашите роди се подчиняватъ и те признаватъ за свой господаръ.

— Кѫде е твоятъ левентъ Добрица?

— Чака вънъ съ хората си. Исперихъ даде знакъ. Десетина люде, що приджаваха стария князъ възеха.

— Ето го, — посочи бащата на едъръ и здравъ момъкъ, съ свѣтли очи. Той се стъпилъ напредъ. Поклони се. Сне тежъкъ мечъ и го сложи въ краката на хана.

Исперихъ го гледаше строго. Малкиятъ му очи следъха изпитателно Добрица. По мургавото му лице не трепна мускулъ, не се изписа радостъ. Посегна къмъ меча, пристъпи къмъ Добрица и го опаса на кръста му:

— Мечътъ е потрѣбенъ на юнака. Българите знаятъ да тачатъ юнаците. Давамъ ти сто отъ изпитаниетъ си воини да служатъ при тебъ. Кажи на людете отъ твоя родъ, че земята имъ ще се пази отъ коравия и непобедимъ народъ на българите. Отъ днесъ настъпътъ тя става и наше Отечество. Добрица, люлката на държавата на българите ще носи името на вашия родъ — Добруджа! Бранете Добруджа, тая хлѣбородна и добра земя отъ чуждо иго. Нека тя грѣе въ сърдцата на българите, като първа и вѣчна родина.

Стариятъ князъ просълзенъ прегърна Добрица. Пристъпи напредъ, наведе глава предъ хана и се обѣрна къмъ сина си:

— Пазихме златната земя отъ Дунава до Балкана за славянски гостоподаръ. Не се покорихме никому. Нека се обремъчимъ, че земята на рода Добрица нѣма вече никога да отиде въ чужди рѣже!

Смѣлитъ българи и кротки славяни се раздѣлиха съ своя Исперихъ. Едни тръгнаха съ Добрица изъ Добруджа да устройватъ държавата на българите, а други поеха за нови завоевания изъ Мизия.

Стефанъ Мокревъ

НА УЧИЛИЩЕ

На лѣтото днитъ безгрижни преминахъ въвъ волни игри и често бродихъ съ другари изъ китните родни гори.

Но ето септемврий пристигна, зъвнчето приветно зъни. Следъ дългата лѣтна почивка настѫпватъ учебните дни.

Георги Костакевъ

Въ рѣката се кѫпѣхме дружно шомъ лѣхнѣше лѣтния зной, малини съ кошница брахме и лешници млѣчни безброй.

Съмътъ българи и кротки славяни се раздѣлиха съ своя Исперихъ. Едни тръгнаха съ Добрица изъ Добруджа да устройватъ държавата на българите, а други поеха за нови завоевания изъ Мизия.

Стефанъ Мокревъ

ВЪ ВЛАКА

Трака-така, трака-така! ... звучатъ колелетата на влака. Тѣхниятъ ритмиченъ звукъ отеква въ нощта, разлива се надъ равнината и изчезва въ тишната на безкрайното поле. Но въ сърдцето на Любчо този звукъ продължава своята неспирна пѣсенъ и то започва да тупка съ сѫщата бѣзработка.

Любчо се качи на влака, слѣнцето изпращаше върху земята последнитъ си лѣчи. Ранната есенна вечеръ скоро се разтла надъ равнината. Безброй звезди затрепаха по чистото, спокойно небе. Луната се усмихна през

прозореца, изгуби се задъ бѣгашите дървета и хълмове, после се яви отново още по-голѣма и свѣтла.

Любчо стои до прозореца и жадно поглъща хладния вечеръ вѣтренъ, който шиба лицето му отъ силното движение на влака. Това го радва.

Цѣло лѣто се е пражилъ отъ горецината на машината, гълтала е праха на вършачката и сега този свежъ и упоителенъ въздухъ му се струва като скъпъ даръ, пратенъ отъ небето само за него.

— Затворете прозореца, моля! Стана хладно, — обади се една слаба жена, седнала въ

НЕ БЪРЗАЙ!

И най-мъничката тревичка
ламти тогава да живѣй!
За сбогомъ сладкопойна птичка
най-свидната си пѣсень пѣй!

Почекай, есенъ мъловита!
Не пращай още дъждъ и каль!
Че бързо лѣтото отлита,
пѣкъ азъ не съмъ си отигралъ!
Ранъ-Босилекъ

ДОБРИЯТЪ И СТРАШНИЯТЪ ЗВѢРЪ

Едно мищче излѣзло да се разходи. Обиколило то двора и пакъ се върнало при майка си.

— Мамо, знаешъ ли, видѣхъ два голѣми звѣра. Единиятъ — страшенъ, а другиятъ изглежда, че е добъръ.

Майката го запитала:

— Я ми разправи, какви бѣха тѣзи звѣрове?

Мищчето започнало да ги описва:

— Първиятъ — страшниятъ крачеш изъ двора съ голѣми крачки, краката му сѫ черни, гребенътъ му е червенъ, очите му ококорени, главата му високо вдигната. Когато минахъ край него, той си отвори

устата, подигна си крака и започна да крѣщи толкова силно, че азъ отъ страхъ не знаехъ, где да се дѣна.

— Това е пѣтъль, — казала старата мишка. — Той не прави никому зло, не се страхува отъ него. А какъвъ бѣше другиятъ звѣръ?

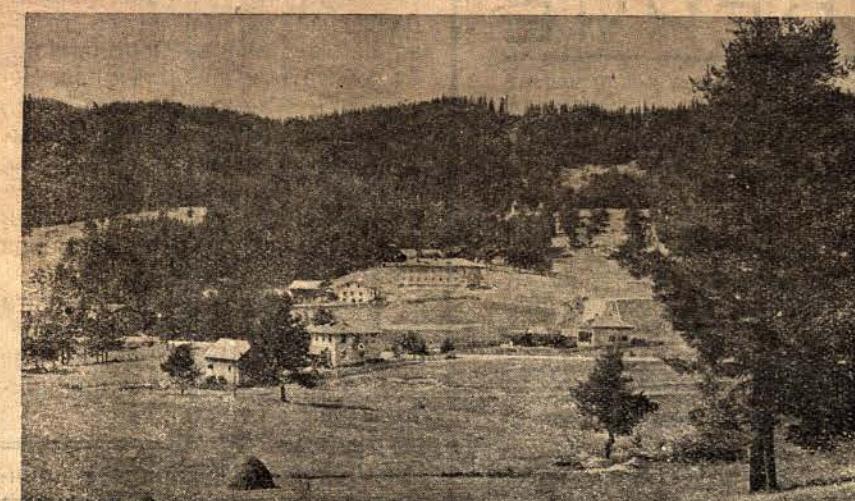
— Другиятъ лежеше на сълнцето и се грѣше. Гушата му е бѣла, краката му сѫ сиви, гладки. Близеше си бѣлото коремче и едва, едва помръдваше, като ме гледаше.

Старата мишка казала:

— Ехъ, че си глупаво! Та това е котаракътъ.

Левъ Толстой

Нашите планински лѣтовища

Планинското лѣтовище Юндола

Юндола е хубава мѣстностъ въ западните склонове на Родопите съ красиви поляни, срѣдъ безкрайни борови гори, между които сѫ накацали нѣколко малки вили. Лѣтовището се посещава редовно отъ любители на хубавата българска природа.

чѣното на купето.

Любчо посегна да вдигне прозореца, за да изпълни молбата на жената, но нѣщо го възпрѣ. Стори му се, че нѣкой зълъ духъ иска да го лиши отъ това сладко замайване, което му докарва шума на машината и бруленето на вѣтъра.

— Не е ли по-добре да затворя вратата? — запита той жената. — Азъ ще стоя въ коридора до прозореца.

— Но вѣтърътъ е силенъ. Може да се простудите!

Любчо се усмихна и я погледна. Стори му се, че нѣкакъ майка му говори. Стана му драго отъ тази грижа. Цѣло лѣто той не бѣше виждалъ майка си, не бѣше чувалънейния топъль гласъ, не бѣше се радвалъ нанейните грижи.

— Не се беспокойте, господи, азъ цѣло лѣто съмъ стоялъ на открито — на дъждъ и вѣтъръ, на жега и сънчевъ

пекъ. Свикиналь съмъ.

Жената сѫщо погледна Любчо въ лицето. Той бѣше загорѣлъ отъ сънцето. Имаше въ него нѣщо смѣло, силно.

— Да не сте били нѣкѫде на почивка въ Балкана? — запита жената.

— На почивка ходятъ други, азъ бѣхъ съ една вършачка. Сега се връщамъ за училище. Утре почвамъ.

— Не си ли малъкъ за такава работа? — запита единъ господинъ, като изгледа Любчо отъ главата до петите.

Любчо се засмѣ.

— Не съмъ малъкъ, господине! Тази година ще бѫда въ трети класъ. Пъкъ и работата ми не бѣше много тежка. Помагахъ на машиниста. Пъхахъ слама въ машината. Ставахъ сутринъ рано и започвахъ. Вечеръ работихме до късно. Често съмъ заспивалъ и безъ вечеря. Легна върху сламата, затворя очи и ведна-

НАШИ СЪТРУДНИЦИ

Стефанъ Мокревъ

Роденъ е на 22 септември 1900 година въ гр. Велико-Търново. Сега живее и работи въ София.

Стефанъ Мокревъ е разказвач, който съ еднакво умение разказва за малки и за голѣми. За възрастни е написалъ: „Есенни хора“ и „Тайната“, драми, „Кантонъ 16“, повѣсть, и три книги разкази: „Дивото“, „Грозодобър“ и „Човѣшко око“. За малки: „Царскиятъ лѣвъ“, „Тѣжните мравки“, „Приказна книжка“, „Жело жълтицата“, „Приятельъ ми ескimosъ“, „Медена питка“ и др. Сътрудникъ е на почти всички вестници и списания за деца и възрастни.

МОЕТО КОЗЛЕ

Имамъ си козленце съ малки две рогчета, съ блѣскави очички, съ палави крачета.

У дома кога съмъ все край мене скача. Да решава не мога ни една задача.

А когато грейне хубавото лѣто, заедно съмъ съ него двама сме въ полето.

Тича и ме гони отъ зори до пладне. Връщаме се късно вечеръ като падне.

Моето козленце — то ми е другарче. Азъ си го отгледахъ, азъ съмъ му козарче.

Йорданъ Русковъ

га заспивамъ. Сутринъ ме събуджа въ тъмно. Но, както виждате, заякнахъ. Сега другарите ми не могатъ се бори съ мене. Всичките ще ги надивавамъ. Ние, градскиятъ момчеша, сме слабаци. Но сега азъ си заспивамъ. Сутринъ ме събуджа въ тъмно. Но, както виждате, заякнахъ. Сега другарите ми не могатъ се бори съ мене. Всичките ще ги надивавамъ. Ние, градскиятъ момчеша, сме слабаци. Но сега азъ си заспивамъ. Сутринъ ме събуджа въ тъмно. Но, както виждате, заякнахъ. Сега другарите ми не могатъ се бори съ мене. Всичките ще ги надивавамъ. Ние, градскиятъ момчеша, сме слабаци. Но сега азъ си заспивам